

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helytlen hárhoz hordva és vidékre postai megküldéssel:

Egész évre 4 frt — kr.
Félévre 2 frt — kr.
Negyedévre 1 frt — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetések 100 szög 1 írtért közöltemek.

Kincstári bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landesmann M. könyvkereskedése S.-a-Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplénnvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LÁSZLÓ.

SZERKESZTŐSEG

ÉS

KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények s az előfizetési pénzek, hirdetési kéziratok s díjak és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők:

Sárospatak, Kovács-utca 175. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bérmentetlen leveleket nem fogadjunk el.

Nyitlter minden sora 20 kr.

S.-a.-Ujhely város színház-kérdéséhez!

S. a. Ujhely város előjárósága átköltözött az újonnan átalakított ó-kaszinó emeleti helyiségébe és mar itt intézi el a régi városházában el nem végzett dolgokat.

Lapunk megemlékezett ama bőkezűségről, melyet a képviselőlet a tisztviselők nyugdíj-alapjának létesítése tárgyában tanúsított. És megemlékezett ama határozatról, melyet a színházkérdésben hozott.

Azóta a színházkérdés minden oldalról megbeszélés tárgyát képezi. s — mivel megígértük, hogy mi is hozzá szólunk, — sietünk e fontos dologban lapunk álláspontját jelezni:

Akkor, a mikor S. a. Ujhely város intelligens eleme állást foglalt a mellett, hogy S.-a.-Ujhelyben a színészetnek állandó épülete legyen. — igen nagy hibát követett el, hogy nem alkalmazott a tervezéshez egy olyan szakértőt, a ki színház építésével foglalkozik.

Ismerjük az akkori állapotokat, tudjuk, hogy a képviselőlet intelligens részének nagy erőmegfeszítéséből került megszávatni a színház felépítését, de hát, ha már keresztül ment a képviselőleten, hogy színházat építenek. — mért nem építették azt egy ahhoz értő egyénnel?

Épen annyiba került volna a rendes színház építése, — mint a mostani. — a mely minden a világon, csak nem Thália temploma!

Ezen azonban már túl vagyunk, most az a kérdés, mit tesz a képviselőlet által kiküldött bizottság? Van-e ezen bizottságnak érzéke ahhoz, hogy a reabizott ügyet komolyan véve, a kor igényeinek megfelelőleg fogja a színházat átalakítani?

Ismerve a bizottság elnökének és a tagoknak ügybuzgalmát, feltételezzük és hisszük, hogy a színházkérdés nem fog soká vajúdni és S.-a.-Ujhely város leg- alább fog egy helyiséggel rendelkezni, a hol a közönség szórakozhatása végett némi kényelmet talál.

A város képviselőletének egy része sajnos, ellene van, hogy a színház átalakítások. Indokul azt hozzák fel, hogy nincs reá pénz. és hogy a jelenlegi is jó a csekély közönségnek.

Nagyon tévednek és rossz úton vannak azok a képviselőleti tagok, a kik azt állítják, hogy a jelenlegi állapot is jó az ujhelyi közönségnek, és hogy a színház átállítására nincs pénz.

S.-a.-Ujhely városának oly nagy számú műértő közönsége van, és oly sok a szórakozni vágyó egyén, a mi, Magyarország egy hasonló városában sem található fel. Még arra nem volt eset, hogy S.-a.-Ujhelyről egy szintársulat deficitel

ment volna el, pedig be sok rossz társulat fordult meg benne rövid egynéhány év alatt.

Ott, a hol a színész jól érzi magát és a hol a szingazgatók rendszeren meghosszabbítják a tartózkodási időt, ott nem kell félni a közönség közönyétől, mert hiszen, ma már a mellett, hogy nemzeti hivatást teljesítenek — a színészet: pálya és jó kenyér — s csak ott kopogtat, a hol a megelégedése biztosítva van.

Ha egy idegen beteszi a lábát a s.-a.-ujhelyi városi színháznak nevezett valamibe, bámulat fogja el és kérdi, hogy e szórnyalkotás melyik elmaradt század terméke? Igaza van! Színháznak nevezni egy se nem színház, se nem terem alkotmányt, a melynek se akusztikája, se színpadja, se páholya, se rendes ülőhelye, se fűtése nincsen, hosszantó és nevetéses.

Es önök, a kik azt vitatják, hogy színházi közönség nincsen és a pénz hiányzik, gondolkoztak-e azon, hogy ezen helyiségbe nem is lehet közönséget kívánni, hogy ilyen alkotmányt szégyen fentartani, mert eme helyiség nem csak hogy tűz-veszélyes, de a mellett oly hiányos és kényelmetlen, hogy csak is a s.-a.-ujhelyi közönség egy része hozza meg azt az áldozatot, hogy egészségének és életének veszélyeztetésével áldoz Thália oltárára.

Mit gondolnak önök, hogy ilyen állapotban fenntartható amaz alkotmány?

Abris szó nélkül megszorította Piroksa kezecskéjét s átsietett a gyógyszerárba.

Mikor beestodott, kigyúltak Piroskáéknál az ablakok. Az udvaron cigánybanda húzta azokat a szívós szélű nótákat, melyek mind a szerelemre emlékeztetnek. A kis patikus elszorult szívvel hallgatta ott a boltajtóban:

„Kétszer nyúlik az akafé virágra
Szeretlek barna lány, de hiába...”

A nyitott ablakokból vidám poháresöngés és kacagás hallatszott ki az utcára.

Piroskáéknál vígan voltak. Különösen Piroksa volt pajzán jókedvében. Ráborult völégénye keblére s úgy énekelte a cigánynyal: „Szüret után lesz az esküvőm”.

Később táncra is került a sor. Piroksa tapsolt jókedvében, oly jól érezte magát. Csak a tánc után kezdett kis főfájásról panaszkodni.

— Menjén csak át laci — szolt völégényéhez — ahhoz a hóbortos kis patikushoz, s kérje meg: adjon valamit nekem a főfájás ellen.

Piroksa völégénye szomorú arccal tért vissza, s jelentette, hogy nem teljesíthette a kedves beteg kívánságát, mert a kis patikus megnérgeszte magát s a gyógyszerár be van csukva.

Mindenki sajnálta a szerencsétlen kis patikust, csak Piroksa húzta össze bosszúsán szemöldökét: — Hát nem várható volna a bolond még egy kis ideig, most hol vegyek migrén-port?

Reim Lajos.

TÁRCSA.

A kis patikus.

— A Sátoralja eredeti tárcsája. —

Piroksa, az a rúzsos arcú, bogár szemű eleven Piroksa kinyitotta az ablakot és elkezdett fennhangon énekelni:

„Jaj, jaj, jaj! az az átkozott,
Ugy szeretted, majd megvevett
Mégis elhagyott.”

Szemben az „Arany kigyó”-hoz címzett gyógyszerár aajtában elmulázva hallgatta a szép „kőrösi lányt” Derü Abris, fiatal gyógyszerész.

Mikor Piroksa megpillantotta őt, fennhangon átszölt hozzá:

— Hallja maga, kis patikus, jöjjön csak át egy szóra!

Derü Abris lángvörös lett e bizalmas, megszólításra. Hamar beszaladt a tükrök elé és megfésülve gondosan haját, átsietett a Piroksa ablaka alá.

Piroksa csintalan jó kedvvel fogadta.

— Abris maga ügyes ember. En még ma meg akarok halni, mert elhagyott a völégényem. . . A többit magára bízom . . . einz, zwei, drei mars!

A kis patikus csak nézett ezekben a bűbajos szemekbe s hamarjában azt sem tudta, hogy Piroksa tréfálkózik-e vagy komolyan beszél.

— No, mért nem siet, talán pénzt is adjak?

Abris szegénylőleg meghajította magát és távozott. Sokáig töprengett magában, hogy mért is bolondozik Piroksa most vele, hiszen eddig soha egyetlen szót sem szolt hozzá. Végre is mit tehetett mást. Összepakolt egy nagy csomó „czukkedlit” és átküldötte Piroskának a következő sorok kíséretében:

„Kedves Piroksa kisasszony!

Fogadja tölem szívesen e néhány bombont, melytől ugyan nem fog meghalni, de ha komoly szárdéka ez: úgy én követni fogom önt a halálba, mert — most már nyitlan kimondom — végtelen szerelmet érzek ön iránt.”

Mikor Piroksa e sorokat megpillantotta, hangosan felcagagott s nyomban elolvasta az egész jelenvolt társaságnak.

— Szegény kis patikus, hát nem komolyan elhitte! . . . No, de majd kiábrándítom — szolt Piroksa bizonyos szánalommal.

Késő volt. A kis patikus most már egész nap künn állt a boltajtóban s leste Piroksa kedves tekintetét. Ha Piroksa — talán szánalomból — néha feléje mosolygott; boldog volt, kimondhatatlan boldog. Alig múlt el nap, hogy Piroskának át nem küldött volna egy nagy csomó „czukkedlit”.

Egy napon Piroksa ismét ablakához hívta.

— Tudja-e már Abris mi az újság? . . . Ma este ünnepelek meg az eljegyzésemet . . . tudja a völégényem visszatért hozzám.

A kis patikus elhalványodott és arca szomorúvá változott.

— No, hát nem is gratulál nekem?

nem! mert nagy köszönettel tartoznak önök a hatóságoknak, hogy azt idáig be nem zártatta.

És ha csakugyan bezaratja! mit érnek el önök álláspontjukkal? azt, hogy újjal fognak önökre mutogatni, azon kívül a színházi jövedelemtől elesik a város és vendéglőjének értéke csökken.

Rosszat akar S.-a.-Ujhely városának az, a ki a teljes átalakítást ellenzi, mert így az az alkotmány nem hagyható, egyszerű és kisebb átalakítás pedig keresztül vihetően, mivel az egész alkotmány ügy egymásba van ékelve, hogy annak holtyatása az egésznek összedülését idézi elő és a tódás-tódás rendesen igen drága, czélra nem vezet.

Örömmel csatlakozunk azon képviselői tagok nézetéhez, a kik a teljes és modern átalakítást hangoztatják. Úgy tudjuk, a bizottság is ezen álláspontra helyezkedett s olyan rongy alkotmányt, mint a S.-a.-Ujhely városi színházának nevezett valami, csakis gyökeres átalakítással lehet kényelmessé, használhatóvá és jövedelmezővé tenni.

Ne ijedjen meg a bizottság az átalakítási költségek nagyságától. Ha nincs pénz, vegyen fel kölcsön, kifizeti az magát. S.-a.-Ujhely város közönsége oly jó színházi publikum, hogy az megérdemli és meg is fizeti a kölcsön kamatát.

S.-a.-Ujhely városában egy éven át négy hóig — természetesen megosztva a négy hónapot az év különböző szakára — a színezet megél, ha jó és alkalmas színháza lesz. Négy óra van S.-a.-Ujhelynek közönsége. Már pedig, ha nem szünijük az egyéb előforduló bevételeket: és egyes előadás után 10 fit fog befolyjni csupán, 1200 fit bevételre biztosan számíthat a város, a mi a felveendő kölcsön kamatát, sőt törlesztését is fedezni fogja.

De, akárhogy a színezet S.-a.-Ujhelyben négy hóig tanyázzon, akárhogy a közönség, mely a jelenlegi alkotmányba azért nem jár, mert egészségét félti — pártolása felélenküljön, feltétlenül szükséges egy, a legalább kényelemmel ellátott színház: a jövedelmet illetőleg, azon elv előre kimondandó, hogy a protekción megszűnt és bárki vegye igénybe a színházat, a megállapított díjakat fizetni fogja, elengedéseknél helye nincsen.

Azzal zárjuk czikkünket, hogy a tisztelt bizottság ne rettenjen vissza az ó-kori nézetűek sopánkodása miatt, alkosson maradandót és jót, hogy az utó-kor hájlája el ne maradjon. — L. —

VEGYES HIREK.

— **Az első polgári házasságkötés** Sárospatakon folyó hó 22-én d. e. 10—11 óra közt történt. A boldog vőlegény és menyasszony *Ellend József* főgimn. tanár és *Kérészi Emma* kisasszony — voltak. A házasságkötésnél, mint tanúk: Dr. Ballagi Géza és Dr. Zsindely István jogtanárok szerepeltek. Ott láttuk még a tanukon kívül öz. Zsindely Istvánné, Dr. Ballagi Gézánné, Kérészi Gyuláné önégyesűket és Zsindely Etelka kisasszonyt, továbbá dr. Kérészi Zoltán debreceni jogtanárt és Kérészi Gyula sómórúkat. Ezenkívül nagyszámú kiváncsi közönséget gyűjtött össze az anyakönyvvezetői helyiség előszobájában az aktus. Szabó Zsigmond s-pataki anyakönyvvezető *ez első polgári házasságkötés alkalmából rövid beszédet* mondott. Éltetre végül a királyt. Aztán az előadás szerint kérdéseket intéztek a vőlegényhez és menyasszonyhoz, melyekre meggyerően a feleletet, ki-

jelentette, hogy immár állami törvények értelmében házastársak. Ennyi a tulajdonképeni házasságkötés. Ezután a jegyzőkönyvet írta meg az anyakönyvvezető s annak felolvasása után aláírta a vőlegényvel, menyasszonnyal és a két tanúval s végül figyelmeztetve az új házastárat vallásos kötelességeiknek is teljesítésére, sok szerencsét kívánt nekik. Bízval aztán az egész aktus véget ért. Nekünk azonban az alkalomból van egy körösünk az anyakönyvvezető úrhoz. Az nevezetesen, hogy más alkalommal méltóztassék a *miniszteri utasítás szanaihoz a legutolsó betűjű ragaszkodni*. Mert ám e kijelentés közt: „Azonban ez nem zárja ki, hogy egyháziilag is meg ne kössék a házasságot...” és e közt: „Azonban figyelmeztetem önöket, hogy ezzel még nem tették eleget vallásos kötelességeiknek” — nagy különbség van. Már pedig az anyakönyvvezető úr az előbbi használta. Félelmegvárásokra adhat okot. Különbözik az új házások — egész természetesen — egyháziilag is megkötötték a házasságot. A menyasszonynak nagybátyja, *Kérészi Barna* tiszvándi ref. lelkész úr volt a fungáló lelkész. A boldog pár a délutáni gyorsvonattal elutazott. A sok ördökvánathoz mi is hozzájárulunk azon óhajunkkal, hogy a szeretet és megelégedés mindig volnunk legyen!

— **Kinevezés.** *Mészáros István* sátoralja-ujhelyi kir. törvényszéki jegyző ugyanezen törvényszékhez albróvá nevezett ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Csepőli Ilona* nagymihályi állami elemi iskolai tanitónőt jelen minőségében a nagy-bocskói állami elemi iskolához áthelyezte.

— **A bodrogközi Tiszaszabályozó-Társulat** f. évi október hó 19-án tartotta meg Király-Helmecen évi rendes közgyűlést, melyen gróf Mailáth József a társulat elnöke tartotta meg beszámoló beszédét a lefolyt 3 év nevezetesebb mozzanatairól. A beszámoló szerint az 1893. évből megejtett konverzióból a azóta bevett 1,188,704 ft 90 krt kiadott 522,563 ft 90 krt. pénztárgyára tehát 666,121 ft, a konverzió óta bevett kamatok 59,716 ft 28 krt tettek ki. Az érdekes beszámoló tiszújítás követett. Elhatároztatott, hogy az építkezés tartamára az igazgató állást mellőzzék* Az 1896. évi költség előirányzatot, mely szerint fontartási és árvédelmi költségekre 45,410 ft 56 krt, csatorna-építési költségekre 477,399 ft 72 krt, egyéb vegyes és átmeneti kiadásokra 222,617 ft 3 krt. összesen 1,368,754 ft 71 krt lett előirányozva, a közgyűlés ezt elfogadta s az abban részletezett munkálatok végrehajtását elrendelte. A tárgyalás folyamán Sztrécsányi János vekeli birtokos a csatorna kiégészítési s a szivattyú-telepek felállításai költségei ellen tiltakozván — újból szóba jött a latorezai kérdés elintézésén volt: eltekintve attól, hogy az itteni állapotokat a hatóságilag engedélyezett felsőbb szabályozások okozták, állítólag nem a társulaton múlik az ügy elintézése, hanem azon körülményen, hogy a teendő kisorolások alapját képező töltés munkálatok tervezetei a minisztériumtól még nem érkeztek vissza.

— **Veres kakas** Ósz. Lászlán folyó hó 18-án a Róth Már udvarán felhalmozott szalma meggyújtott. A tűz csapadék a szalmát teli rakott szomszédos házra, mellet togesen elmarasztott. A tűz terjedését a pogárgás ügy akadályozta meg, hogy a szomszédos házak tetőit lerőzte. Hát — *ismét kérdjünk* — Lászlán a hol a veres kakas oly gyakori, nem lehetne a tüzoltó-egyletet megalkotni? Ma már minden kis községben van tüzoltó-egylet s Lászlán az nem képes megalkotítani? Hát az előjáróság, a járási szolgabíróúsága helynyit szemek kő nézi ezt? Ápánjuk a megyei tüzrendészeti szabályrendelet tanulóanyagát és keresztülvitelét.

— **Verekedés kivilágítás mellett, negyes segédlettel** Folyó hó 22-én este 10 órakor, a már megszokott kiabálás szokatlan világitás mellett riasztá fel Kispatak csendesen nyugvó polgárait. Két karádi ember ugyanis — ipa és vő — mentek haza S.-a.-Ujhelyből szekerem s a töltés szélén levő köráskára hajtván, feldőltek. Ezért a vő kárhoztatta az ipát, az ipa természetesen a vőt szidalmazta. Az összeszólalkozás mind hevesebb, az egymást illető kifejezések egyre durvábbak lettek. Erre egyik kispataki házból lúmpát hoztak ki a civakodóknak, hogy egymás szemé közé nehezenek: úgy kispataki férfiú pedig várta a verekedés kimenetelét. A vő az ipát kilözvén türelméből ez öklére szorítva kezét, hatalmas csapást mért a vőbeli ellenfele fejére. De a karádi virtus azt nem

hagyhatta annyiban, hanem megjelentkezve az ipára szembeni viszonyról, e csapást visszaadta. Erre kezdődött az öklö-harcz a négy férfiú segédlete és tanuskodása mellett; minek vége az lett, hogy az örege ipa vejének egy hatalmas ütéstől földre bukkott: ez pedig, t. i. a vő, ipája elleni bosszúját még fejbe rugásokkal is kimutatva, ott hagyta az öreget az úton; a segédek pedig, nem lévén már szükség a lúmpára, sem ő reájuk, mint a kik dolgotak jól elvégezték, betértek lakásukba aludni. Kispataki atyáinkfiai, a kiket az ilyen és ehhez hasonló esetek gyakran felriasztanak álmodók, más-sonk velüket ajkaira eme szavakat: „Ejje! örök, hol mulattok az éji homályban?”

— **Az első polgári házasság** Homonán folyó hó 28-án (kedden) fog végre menni. A házassaladó felek Zoisler Solig és Friedmann Mina izraelita vallásúak.

— **Pályázati hirdetés.** Hogy a szőlőművelésben s a filloxya, valamint a szőlőbetegségek elleni védekezésben gyakorlatilag képzett és az összes munkálatokban (a permotézis, szőlőtűzés stb.-ben is) alaposan jártas munkások, kik mint vincellérek, munkavezetők vagy ölmunkások alkalmazhatók legyenek, minél tömegesebben neveltessek, a tarzalnyi vincellér-iskolánál rendszeresített egy éves munkásképző tanfolyamra ezenek pályázat hirdetik.

E tanfolyamra, mely folyó évi december hó 1-én kezdődik, lehetőleg csak oly egyének fognak felvétetni a kik:

- a) a munkára alkalmas, elég erős testalkattal bírnak s katonai kötelezettségüknek eleget tettek, vagy az alól felmentettek;
- b) magyarul írni és olvasni tudnak;
- c) szőlőmunkával már korábban is foglalkoztak;
- d) feddhetlen életüket községi erkölcsi bizonyítványal igazolják.

Oly egyének, kik a katonaságnál mint altisztek szolgáltak, a felvételnél előnyben részesülnek.

Az ellátásért 144 ft fizetendő két részletben, és pedig 72 ft folyó évi december hó 1-én és 72 ft 1896 évi június hó 1-én.

Vagytonlatlan pályamódók fél vagy egész ösztöndíjat kaphatnak s ehhez képest öllátásukért az egész évre vagy csak 72 frtot tartoznak előleges félévi 36 frtos részletekben fizetni, vagy egészen az állam költségén láttatnak el; ruházatról és ágy-neműről azonban minden tanuló kivétel nélkül maga tartozik gondoskodni.

A felvétel iránti folyamodványok 50 kros bélyeggel ellátva legkésőbb folyó évi november 20-ig a tarzalnyi vincellér-iskola igazgatóságához nyújthatók be.

A folyamodványhoz mellékelendő:

- 1) a folyamodó életkorát tanúsító bizonyítvány (akár keresztlevél, akár katonakönyv vagy az életkort igazoló községi bizonyítvány);
- 2) erkölcsi bizonyítvány;
- 3) anyagi bizonyítvány;
- 4) katonai könyv vagy csatlakönyv, ha a folyamodó ezek egyikével bír;
- 5) iskolai vagy más bizonyítványok vagy igazolmányok, a melyekkel a folyamodó rendelkezik s a melyekkel tanúsíthatja, hogy minő iskolákat végzett vagy eddig mivel foglalkozott;
- 6) ha a folyamodó még atyai hatalom, vagy gyámság alatt áll, az atya vagy a gyám beleegyezése s ha a pályázó saját költségén való felvért vagy fölözöttidjért folyamodik, egyszerűen kötelező nyilatkozata arra nézve, hogy az évi 144, illetőleg 72 frtot a megállapított feltételek mellett a vincellér-iskola igazgatóságának pontosan befogja fizetni.

Azok a tanulók kik az egész év alatt kifogástalanul viselték magukat, s teljes öllmenestel tanúsítottak, a tanfolyam bevégeztével megtartandó vizsga eredményéhez képest jutalomban fognak részesítettvi.

A legjavgyobb jutalomdíj 25 frt, a legkisebb 15 frttal állapítottatik meg, a kiosztandó jutalmak száma pedig 10-et nem haladhat túl. A megjutalmazandó választásaitól függ, hogy az elnyerendő készpenzben vagy a hivatásához szükséges legjobb minőségű egyenlő értékű új eszközökben és szerzesimókkban való kiszolgáltatású kérvé.

Végül tudatjuk az igazgatóság a szőlőbirtokosokkal, hogy e tanévben 8 nyévedék fog végezni, kik folyó évi december 1-re alkalmazást keresnek Tarzalon, 1895. október hó 10-én.

A vincellér iskola igazgatósága.

— **Gyilkosság.** Sztákcsinban egy Zubay Vaszil nevű paraszt Dzsapán Mihály társát egy hasábfával agyonverte. A gyilkosságot verekedés előzte

* Lapunkban Vass I. és Soltesz P. bátyiunk tettek azon udvari indítványt, hogy a főlolleges igazgatói állást tükörkességi szempontból törölni kell! Az indítvány elfogadásért üdvözöljük a társulatot. Szerk.

szép és Izsupán e miatt a bíróságok akart paazszával menni, a mit Zubay kibékölést színelve úgy akadályozott meg, hogy Dzsúpánt lakásába csáita s bennet egy hasábfával agyonverte. A gyilkost a homonnai kir. járásbírósg büntetőbe helyezték.

— **A s. a. -ujhelyi közkórház udvara.*** Soha sem voltam még kórházakban sem mint szüendő, sem mint szüendőt látogatás és így a hét főerőnyek egyikét: „Betegeket látogatni” nem gyakoroltam. Most nyílt alkalom a kegyeltes kötelező gyórlására, mert egy jó barátom, kinek e földön már senkije sincsen, a sátoralja-ujhelyi közkórház egyik kórágány várja, talán utolsó percét, s így kötelességemnek tartottam őt meglátogatni és vigasztalni. Nem vagyok valami nagyon bátor ember, de azért a magam árnyékától nem ijedek meg, és mégis, midőn este 8 óra tájban a s. a. -ujhelyi közkórház udvarára értem, valami babonás félelem fogott el és hátam gerincem valami hideg borzongás futott végig. A pokoli sötétség, az aké lombok suttogása, mind úgy hatott rám, mintha a halál országában járnék, s minden fa mögött egy-egy elátkozott lelkét képzeltem előjönni, sápadt arccal, beesett, villogó szemmel fehérebe öltözve. A harapni való sötétben még inkább erőt vett rajtam a félelem és már fájni kezdtem. Sehol egy mécesen biztató sugár, sehol egy földi lény, kitől utmagatizást kérhettem volna, se he-, se kijönni nem tudtam, eltévesztettem az utat és neki mentem brrrr egy akafőtnak, mely barátságos ölekezésnek nyomát most is orromon viselem. Megegyed-m, hogy minden kórház a halál országának jócsarnoka. s ha már ott egyiptomi sötétségnek kell lenni, a mi az alókra könyelem, de a pitvarban gyújthatnának egy petróleumos méceset, mert ott, ha szüendő is, de még mindig élő emberek vannak, kiknek a remény istápolása céljából is jól esik a közlő örök sötétség előtt egy kis világsugár látni. Igen csodálatos, hogy a kórház intézősége mindezeig észre nem vette e nagyon is sajnálatos lámpahidnyt már csak a maga szempontjából is, de reméljük, hogy eddigi mulasztásait később fogja pótolni.

Beküldött.

— **A zaidó recepció** Ó Felsége a zaidó vallás recepciójáról szóló 1895. évi XLIII. törvényeket folyó évi október hó 16-án szentesítette. A törvény jövő hó 2-án lép életbe, miről a vallás- és közoktatásügyi miniszter az összes törvényhatóságokat rendeletileg értesítette, egyszersmind felhívta, hogy ezt az összes zaidó hitközségekkel közöljék.

(K. K.)

— **Halálozás.** Mráz Gusztáv s. a. -ujhelyi kir. pénzügyigazgatósági titkár folyó hó 24-én a sátoralja-ujhelyi közkórházban meghalt.

— **Midőn a nagyközönség szíves figyelmét Ungváry László hírneves 121 holdas ceglédi gyümölcs-faiskolájának mai számunkban is megjelent hirdetésére felhívjuk: egyuttal jelezzük azt is, hogy biztos tudomásunk szerint Ungváry László főle gyümölcsfaiskola telep egyike a legmegbízhatóbb gyümölcsfaiscsmete beszerzési helynek, honást hitteles faj, szép növésű, rendkívül gazdag gyökérfelzétű előtérő csemetét és vadonot, különösen csomagolva, igen nagy mennyiségben s a legolcsóbb áron kaphatni. Igen nagy előnye a faiskolának az is, hogy homokos talajon létesült, már pedig általános tudva van, hogy a homok talajból kikérelt csemete mindig jobban fogazik, mint a nélküle, izsapos vagy agyagföldben nevelt. Nagy előnye ezen iskolának továbbá még az is, hogy fajainak legnagyobb részét a legkisebb forrásból: Bereczki Matyiól szerezte be. — Ungváry László kimerítő nagy árjegyzékét kívánalomra bárkinek is készséggel megküldi.**

— **Templom szentelés.** A herad-németi ev. ref. egyház újonnan épült templomát folyó évi október hó 20-án szentelték fel. A szertartást fűt. Kun Bertalan úr, a tiszánúneni ev. ref. egyházkerület agg. püspöke kezdte meg ihletett imával. Egyházi beszédet a templomban Czinke István erdőbényei ref. lelkész, a templomból kiszorultaknak pedig Pálóczy József mádi ref. lelkészek mondtak. Urvasorát Bálint Dezső sárospataki és Könya András az örömben úszó egyházközösg szeretett papja osztottak. A keresztelésnél Székely Imre kis-dobzai lelkész fungált. Az istentiszteletet közeledt követte, melyen számos felkösöntő mondatott el. Az egész szentelési ünnepezt mánap reggelig tartó táncmulatság zárta be. A templom Terezt János sárospataki iparos építette.

Adja Isten, hogy mind a lelkész, mind pedig hívei sokáig gyönyörködhesseken új templomukba!

— **Véres verekedés.** A herad-németi emberből a virtus — a közönség legnagyobb öröminnepe is, a mikor sok költséggel s nagy áldozattal felépített templomát szentelték — kitört s a szentelési ünnepe véres verekedés színelvére változott. Hat herad-németi ember karóra kapott s éjjel: Lakatos Janost, kire többen fentök már régebben fogukat, karókkal félholtra verték. Így vagy 20 percig vörgődött a szerencsétlen s kiszendvedt. Azt hitte az ember, hogy a h-németiek már megszédültek, pedig még az ő anyag ime ki-tör. A véres bosszút állók az igazságszolgáltatásnak átadták.

— **Új ügyvéd S. a. -Ujhelyben.** Dr. Fried Lajos ügyvéd, lakhelyét Tokajból S. a. -Ujhelybe tette át.

Színház S. A. -Ujhelyben.

Csütörtökön folyó hó 17-én, „Egy dalárünnepély vizsontgásai” című érdekes előzást Hetényi jutalomjátékául adott elő, soknak a legnagyobb jóakarát mellett sem mondható közönség előtt: nem akarom fejtetni a közönség tartózkodását e játék való megjelenésétől, de nekem úgy tűnik fel, mintha abbeli nézetét akarta volna nyilvánítani távolmaradásával, hogy Hetényin kívül más talán jobb és faszóldaltabb egynek is vannak a társulatnál, kik elsőbbséget formálhatnak maguknak ily jutalomjátékra. A mi az előadást illeti, a közönség, mely sokszor drámaún is nevet, e előzaton is nevetet eleget és tapsolt sokat, a jutalmazott meg lehet elégedve gyakori visszahívásával, a mit ő, nem nagyon kérte magát, meg is tett. A maga szerepét legjobban kiválasztani tudó s egy határozott sanerű színész Borbély Sándor. Temperamentumának meg nem felelő szerepekben nem kontárikodik, de a mit előáll, annak testestül, lelkestül megfelelő, valjék öngeszégére a kappan ezomb.

Pénteken azaz 18-án, Herceg Ferencz „A három testőr” című boházatra került a sor, melyben szép számú premiere közönség tapsolt a játszóknak. A mai darabot minden tekintetben a sikerültebbek közé számíthatjuk. Borbély (Polleisek) ma is a régi volt érdekes, mulattató játékával. Már csak udvariaságából is el nem halgathatom Miklósy Jóna szemfüles és no, valljuk meg, érdekes Liráját. Csak figyelmeztetés képen jegyzem meg, hogy némely elfogult reporter bírálata után ne induljon, mert könnyen úgy járhat, mint Rátky (Kazalicsky) lapszerkesztő csalfa vallomással. Daróczy Ilkát felismertük, hiszen az utczán is abban a tolemben üdvözölhetjük, a melyben a „Vihar” redactiójába jött. Bartos (Hortovay) remek és jeles. Önzéttel bíró bátor gigerli Hetényi ügyes ügyfiu, komikus alak, de ne káposson minden után, mert rosszul lesz tőle, mint a vezércikköl.

Szombaton 19-én, Offenbach annak idején híres operettje „Szép Heléna” került szíre. Legjobb volt az egész előadásban az, hogy elég korán végződött, a mit most az egyszer a rendezőnek köszönhetünk, hogy megnyírta a darabot. Egy elcsépett darabban sem a közönség érdeklődését felkelteti, sem elismerést kiérdemelni nem lehet: a főbbszöri taps csak is Kövessy igazgató úr és Kövessynének rokonszenves egyénisége iránti előzékenysége és udvariasága következménye.

Vasárnap 20-án, két előadás d. u. 4 órakor uap és gyermek előadás az „Elátkozott herceg”, este ismét „Az új honpolgár Számiján” nevetű a publikum. E darabra vonatkozó multi megjegyzéstől nem térhetünk el most sem.

Hétőn 21-én, „A kis hórosóg” francia voudeville operette került a lámpák elé egy hét lefolyása alatt másodsor. Így látszik, hogy e darab magának az igazgatót írnak tetszik a legjobban, vagy mert mását még nem tudtak betanulni, azért buzakodott elő ismét vele. Mi nem kételkedünk Kövessy úr jó ízlésében soha, de jelen darab másodsorzi előadásával megingatta ebbeli titkunket, mert ne higgye, hogy a provinciauk közönsége annyira rossz, vagy romlott ízlésű, hogy pár coupleba előadott bókkkal, minden íztelen edelet be lehet neki adni. Zsal, hogy maga az igazgató és ma este igazán fesch neje akaratunk ellenére is szívnkbe lopódzik, egy képtelen darab határát emelni nem lehet.

Kedden okt. 22-én, Kőszeghy Jenny primadonna „A cigány báró” operettében mutatta be magát teljes megelégedésünknek. Maga a darab annyira ismerős már mindenki előtt részint olvasás, részint szemlélet útján, hogy csak annyit tartok szükségesnek megjegyezni: Borbély a régi jó, Rédeynek

szép jelenete volt a toborzásnál. Makó Erzsike kedves baba. És most az impressióról szílok, mit Kőszeghy Jenny kiasszony gyakorolt első fellépésével. Első pillanatra valami tartózkodó érzést kelt egyénisége, de később rokonszenven látjuk. Alakja megnyerő, modora kedves, viselkedéséből öntudat látszik elbizakodás nélkül. Hangja, nem első principium, tiszta, bármilyen magas; erős és még sem sértő, kellemes és fülbenaszó. A legmagasabb hangoknál is a szótagekót tisztán érthetően ejti ki, nem pedig, mint legtöbb énekeső az i. é. ő betűk közül nyújt el egyet Kárpátként, Adriáig. Hogy hangjának e sajátosságait miképen fogja érvényesíteni, miként fog ab a életet, érzést önteni, meglátjuk: és reméljük, hogy várakozásunkat teljesen ki fogja elégíteni.

Szerdán október 23-án, „A pillangó csata” 4 felvonásos vígjáték adott ki szízu közönség előtt, mely úgy látszik kifogyhatatlan a türelemben és hűségesen végig hallgatja a legrosszabbul is, de csak hogy kedvence alakjait Miklósy Ilon, Ruby Erzsébet, Daróczy Ilka, no meg Borbély láthassa és a darab hatásának emeléseért használaton kifejtett legjobb igyekezetekért némi elégtételt szolgáltatson. Kedves igazgató úr: „Ha soká fejszítjük el szakad a húr is” nem csak a túlelem.

Oly sok panszának tehát vége. Kövessy úr belátva a közönség kívánságának jogosultságát, egy mindenki ízlésének megfelelő énekesőt szerződtetett, hogy megnyerje a premier közönség jóindulatát és... és pártfogását. Mert a mint minket nem elégitett ki az, hogy az igazgató úr pótolni igyekezett e nagyon is éreztető hiányt, e jó indulata dacára is tartott a pansz estétől. hajnalig, úgy ő sem elégedhetik meg a közönségnek pusztán jó indulatával. Ha ő új terhet vállalt magára a publikum kedvéért, úgy az is ismerje kötelességének e teher viselésében tehetsége szerint hozzájárulni. Ne csak követeljük, de adjunk is, pláne akkor, midőn áldozatunknak aequivalensét meg kapjuk.

Csak még azt tegye meg Kövessy úr, hogy az ülő helyeket vagy egy folyó számmal lássa el 1-őtől végig mindkét oldalra, miut volt régen, vagy pedig a sort is jelölje meg a jegyen, melyben az illető szám van. Mert a közönség hozzá való szókva, hogy csak egy egyes egy tízes és így tovább van egy oldalon: most pedig nem tudja magát tájékozni mely sortól kezdődik a kórszék és honnan a zártzék? A zártzékra szóló jeggyel bírók a kórszékre ülnek és midőn előjön az a szék birlálja, civakodás támad közöttük. Ez egyik megjegyzés. A másik pedig az, hogy mind azou urak, kik nem csak felvonások, de jelenetek közeben is kiszaladálnak, vagy azok, kik elkésvé jönnek legtöbb esetben, hogy látsanak, lehetnének oly szívesek és előzékenyek, esendesebben is járni és ne zavarnák úgy a játszókat, mint a közönség figyelmét, a mely nem egyszer piszszegésel könnytelen őket rendre utasítam. Akár csak patkós eszmában járnának: pedig azt ma már csak a nemesebb lények viselik.

Szerkesztői üzenetek.

K. G. Ujhelyben. Nem lehetne azt más formába önteni. Protestánsok nem szúkták nov. 1-én kivilágítást rendezni! — **Dr. S. a. -Ujhely.** A keserő orvosságok a praktikus orvos ostayba adja be, vagy legalább a kalmaz valamil, hogy a túlságos keserűsége elvegye. Miért kell a czikk személyiséjét ki embernek nevezni el, csak azért, mert a miniszteri rendelet mellőzte? Ha van csakugyan olyan miniszteri rendelet, mint a minst cikkbelen emitt, helyesnek tartjuk a figyelmet reá felhívni, de nem oly hangon, mint a hogy bekludve lett, mert így csakugyan revolver journalá válnek a lap. Ez pedig — azt hisszük — nem lehet czélunk. Gyógyítani töreküdjünk: de az orvosság iránt ne támaszkodj a betegben undort. — **Lu.** A választás előtt rég hasába van Jóni fog. Adig is szívesen kerjük továbbá jó akaratát s támogatását — **H.** Kőszönjük Mint illa felhasználtuk. — **Z. A. Kolozsvár.** A lapot megindítottuk, kapp-e rendszeren?

Pályázati hirdetés.

A vezetésem alatt álló m. kir. vinczeller-iskola növendékeinek e nőtlen munkaveretőkön folyó évi december hó 1-től kezdődő élelmezési egy vagy két egymástánúni évre pályázatot hirdetek.

A részetes pályázati feltételek az iskola iródájában bárkikor megtekinthetők s levelből megkeresésre másolatban bárkinek meg is küldetnek.

Pályázni kívánók felhívattak, hogy zart és 200 ft hánatpenzel vagy megfelelő értékű értékpapírral s eddigi foglalkozásuk egészéről és családi viszonyaik hatóságilag hitelesített leírásával felszerelt nyilatkozatyaikat folyó évi november hó 15-ig malhatatlanul nyújtsák be aldiirt igazgatóshoz.

Kelt Tarcazon, 1895. október 15.

Kosinszky.

a tarcazi m. kir. vinczeller-iskola igazgatója

* A kórház többi részéről és belsőletről maskor — alkalomadtán — részletesen és kimerítően referálók. Beküldés. (Szívesen várjuk Szerk.)

V e g e l a d á s.
 Alma, körte, szilva oltványok legnemesebb fajokban a példányok erőssége szerint 15 krtól 40 krig; — fehér epifa, tengeribarack erős példányokban koronás fák 10—20 krig; eszesonyo nagyságu piros ribizke és kintő szőlő fajok gyökeros példányokban drája 2 kr; — 5—7 éves alma atányok darabja 3 kr. eladó Sárospatakon **Gievitzky Sándornál.**

RIEUMASZESZ
 Orvosi tekintélyek által kitünőnek elismerve.
 Kapható a készítő **WIDDER GYULA** gyógyszerésznel
 S.-A.-UJHELYBEN, (ezelőtt KIS-SZEBENBEN).
 Sárospatakon: Trcsztyánszky Károly, S.-a-Ujhelyen: Kocsessy Péter, Nagy-Mihályon: Tolvay Imre, Szecsenesen: Bóta Béla orvosegye, Tokajban: Czizganyi Béla; Váramon: Gall Sándor, Homonnán: Szekeresk Ambrosz urak gyógyszerárban, az összes főváros, valamint vidéki gyógyszerárban.
 Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntethetünk.

Sternberg Acélin és Fésztvérs
 az. és kir. szab. hangszereipar-
 Budapest, VII. k., Kerepesi út 36.
 Széchenyi-udvar 10. szám alatt.
 Működésük hangszerek és zenélő-
 művek javítások és hangolások iránt
 szerit pontossággal teljesítenek.

Legjobb!
INTONA
 Elpuszthíthatatlan acélhangokkal
 változtatható érez-játéklapokkal és
 korlátlan műsorral.

Ezen új találmány hangszerrel minden elő-
 zetes tanulmány és szeméremet nélkül, csak meg szíz tetszés szerinti zeneadaratot lehet
 játszani. Ár 12 frt, a kótalapok darabja 30. kr. Megrendelések az irak előlleges be-
 küldése mellett vagy utánvételrel teljesítenek.

„Columbus” az. és kir. szabad. csimbalom-erő-
 kösszt és szerelést, erős és csengő hangot nyernék általa.
 Minden verőre lakki elmozdítható és művelhető. Le is húzhatja
 Szohaszen pontonál el. Ár a csomagolással az utóbbiak minősége szerint 1,50, 2 frt 2,50
 3 frt és 3,50, és 4 frt. Külön a „Columbus” verőfej pápa 1 frt.

HARMONIKA
 saját készítményű
 a legkitünőbb hangokkal.
 3-tól kezdve 4—, 5—, 6—,
 7—, 8—, 9—, 10—-ing és feljebb
 Külön írgességek acélhangu
 harmonikákban
 Legújabbban megjelent
 Magyar
harmonika-iskola

az egy vagy kétsoros harmonikához (jo legszebb zeneadarattal), melynek segítségével
 minden előzete zeneismeret nélkül a harmonika játszást egy fél óra alatt mindenké
 meg tanulhatja. Az egy-soros harmonika-iskola ára 1 frt, a kétsoros harmonika-iskola
 ára 2 frt, mely össeg közköltsége után bérmentre külföldik

Képes árgyűzők: a) harmonikáról; b) mechanikai zenélő művek-
 ről és zenélő dísz tárgyakról; c) minden egyéb hangszerekről,
 és hurokról külön kiadásban **nagyon és bérmentre külföldik.**
 Javítások pontosan teljesítenek.

Ócska hangszerek becseréltetnek. 6—20

LEONHARDI-FÉLE TENTÁK

a legjobbak csakis valódi a feltalálótól:

LEONHARDI ÁGOST, Bodenbach a. d. Elbe.

Ezen véd-
 esászár királyi osztr. szab. 36089. sz. jeggyel
 magyar királyi szabadalom 48274. sz.

I r ó - t e n t á k:
 Leonhardi-féle

M á s o l ó - t e n t á k:
 Leonhardi-féle

- Anthracen-tenta kék- fekete
- Legfinomabb könyvtenta kék- fekete
- Alizarin-tenta zöld- kék- fekete
- Gallus-tenta
- Világposta-tenta

Legjobb író-tenta a könyv-
 vezetéshez, határtalan tar-
 tósság okmányok számára.
 Szabadalmazott eljárásom
 szerint készítve.

- Anthracen-másoló
- Alizarin-író és másoló
- Encre violette noire communicative
- Violette kettős-másoló
- Fekete világposta másoló
- Non plus ultra másoló

Kitünően másolódnak; egyszerűen könyv-
 velésre is ajánlatosak.
 Egyetlen tenták kereskedelmi levele-
 reszekre, melyekről hónapok múlva
 tiolta másolatok készíthetők.
 Fontos bankoknak, bizto-
 sítótársulatoknak és tengerentúli levelezésre.

Leonhardi-féle Színes-tinták, autografia-tenták, hektograph-tenták, folyékony-tus mérnököknek és rajzolóknak, tinta-porok és kivonatok, helyegző-festék, másoló-festék, legszebb íróeg festékek; fehéremű jegyzes-festék, folyékony enyv- és gummi, halenyv, fénnyenyv, Eau de Labor raque tentafoltok eltávolítására papírról és fehéreműről. Pecsetviaszok stb. stb. A bel- és külföldi legtöbb írószerekeskedésben kaphatók.